

Pěvci

Passeriformes

Co nás čeká?

- o pěvcích obecně
- vybrané druhy pěvců ČR
- další zdroje informací

© Pekka Komi www.tarsiger.com

Červenka obecná *Erithacus rubecola*

součástí prezentace jsou:

poznámky ke každému snímku

zobrazení poznámek: *Zobrazit* → *Poznámky*

tisk poznámek: *Soubor* → *Tisk* → rozbalte nabídku *Vytisknout* a zvolte *Poznámky*

zvukové nahrávky hlasů ptáků

spouští a zastavují se kliknutím na symbol
(bez zastavení běží nahrávka stále dokola)

Obecná část

Pěvci Passeriformes

- nejpočetnější řád ptáků (tř. Aves), přes ½ druhů
- u nás nejpočetnější řád obratlovců, přes 90 hnízdících druhů
- většinou stromoví
- malí či středně velcí

- dobře vyvinuté hlasové ústrojí - **syrinx**

Rozmnožování

- staví hnízda
- mláďata nidikolní (altriciální, krmivá)
- mláďata charakteristicky loudí o potravu

Potrava

všežraví - omnivorní

© Agris Krusts <http://ak.nerealitate.lv/ak/>

zrnožraví - granivorní

© Petri Kuhno www.tarsiger.com

plodožraví - fruktivorní

Libor Votoček www.naturphoto.com

hmyzožraví - insektivorní

© Jussi Vakkala www.tarsiger.com

© Sampo Laukkanen www.tarsiger.com

Zbarvení

Proměnlivé podle:

- pohlaví (sexuální, pohlavní dimorfismus)
- věku
- sezóny

© Sörve lintuasema www.tarsiger.com

© Jiří Bohdal, www.naturfoto.cz

Migrace

- tažní
- stálí a přelétaví
- částečně tažní
- zimní hosté

Jukka Hatva www.tarsiger.com

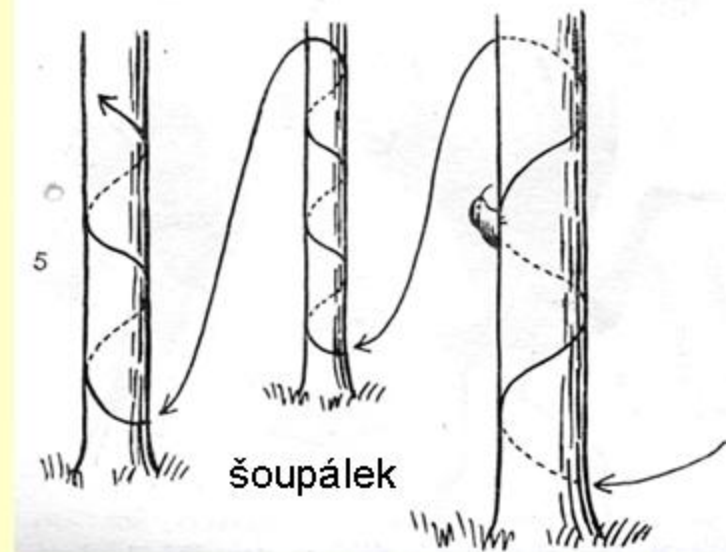
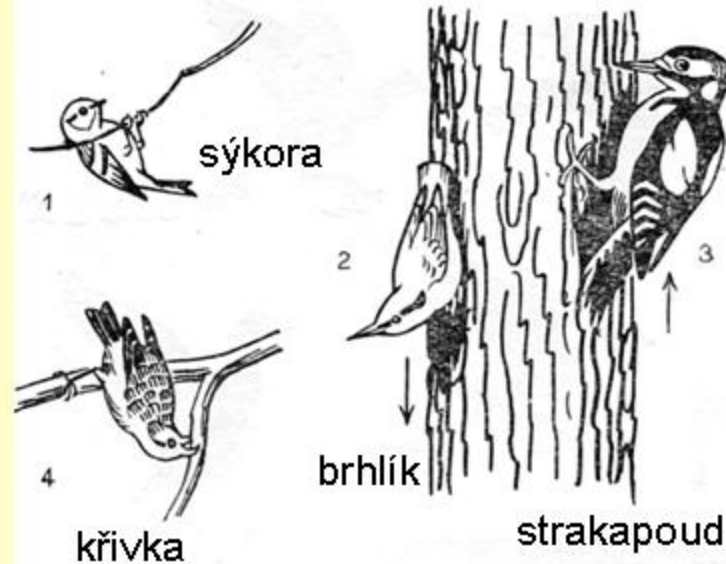

© Jiří Bohdal www.naturfoto.cz

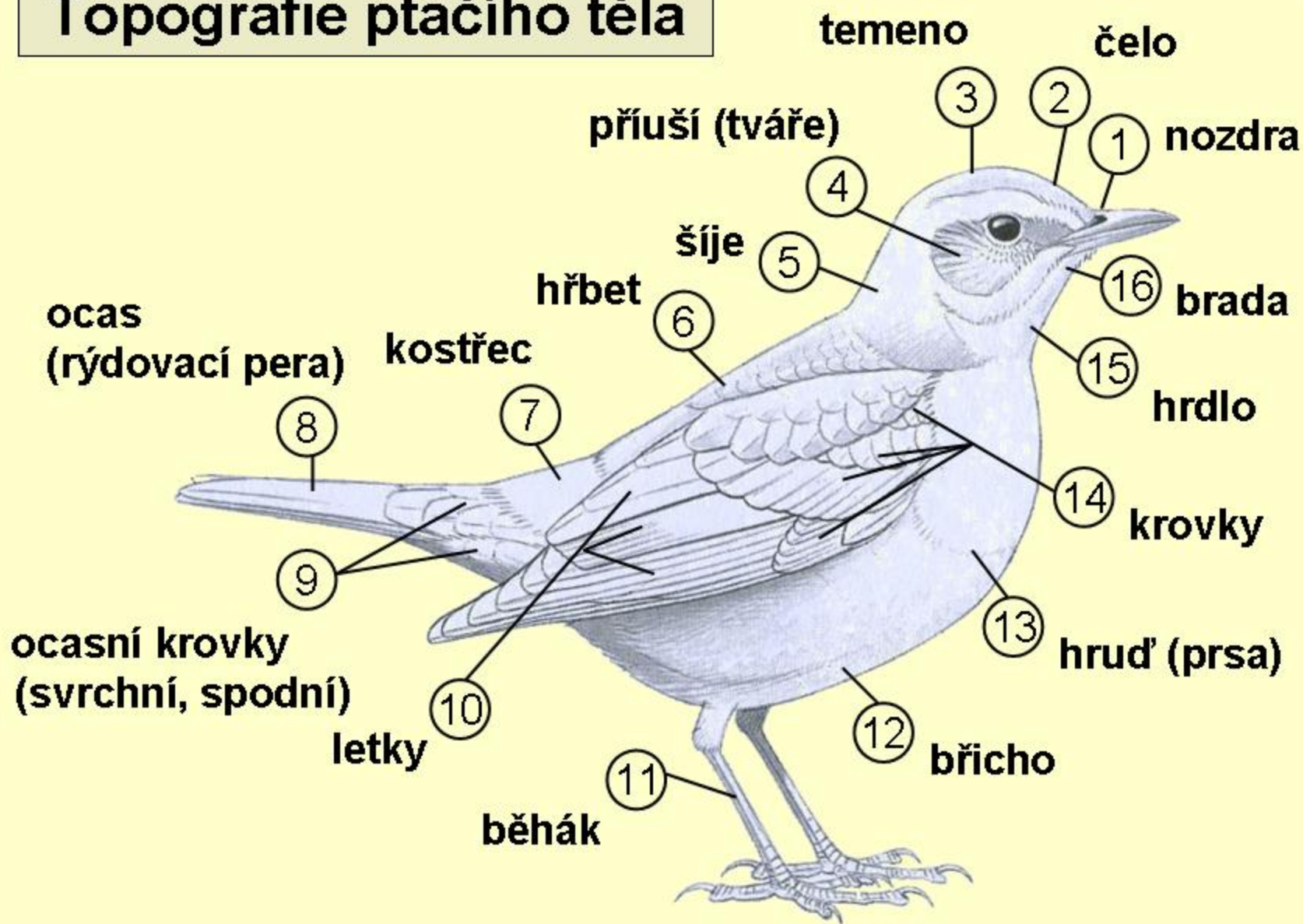

Určování ptáků v přírodě

linduška
úhorní

Topografie ptačího těla

zobrazit označení

Naši pěvci

Skřivanovití *Alaudidae*

skřivan polní *Alauda arvensis* 📣

Vlaštovkovití

Hirundinidae

jiříčka obecná
Delichon urbica

vlaštovka obecná
Hirundo rustica

břehule říční
Riparia riparia

Konipasovití *Motacillidae*

konipas bílý *Motacilla alba* 📢

dospělý

mladý

linduška lesní *Anthus trivialis*

© Jakub Stančo 2005

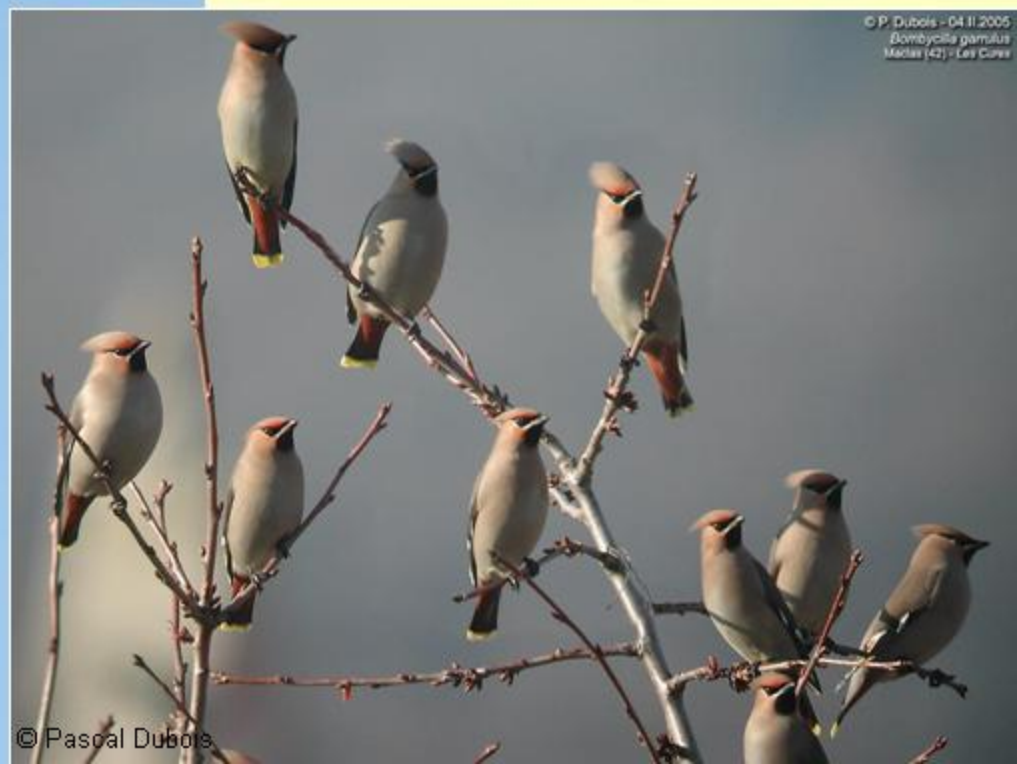

www.jynx-t.net

Brkoslavovití *Bombycillidae*

brkoslav severní
Bombycilla garrulus

Ťuhýkovití *Laniidae*

ťuhýk obecný *Lanius collurio*

Skorcovití *Cinclidae*

skorec vodní *Cinclus cinclus* 📢

Střízlíkovití *Troglodytidae*

střízlík obecný *Troglodytes troglodytes* 🗣️

© Mike Atkinson

© Jiří Bohdal, www.naturfoto.cz

Pěvuškovití *Prunellidae*

pěvuška modrá *Prunella modularis*

Pěnicovití *Sylviidae*

rákosník obecný
Acrocephalus scirpaceus

sedmihlásek hajní
Hippolais icterina

pěnice černohlavá *Sylvia atricapilla*

pěnice slavíková
Sylvia borin

budníček větší

Phylloscopus trochilus

© Jiří Bohdal, www.naturfoto.cz

© Matti Rekilä www.tarsier.com

budníček menší

Phylloscopus collybita

© Andy Bright 2006 www.digiscoped.com

Králíčkovití *Regulidae*

www.ezoo.cz

◀▲
králíček obecný
Regulus regulus

Bosse Carlsson
<http://www.pbase.com/upupa>

▼ **králíček ohnivý**
Regulus ignicapillus

© lubomir hlasek www.hlasek.com

Lejskovití *Muscicapidae*

lejsek bělokrký
Ficedula albicollis

lejsek šedý *Muscicapa striata*

Drozdovití *Turdidae*

rehek domácí
Phoenicurus
ochruros

© Jiří Bohdal, www.naturfoto.cz

▲ **rehek zahradní**
Phoenicurus
phoenicurus

červenka obecná

Erithacus rubecula

dospělá

www.jynx-t.net

mladá

http://www.phrase.com/tirc/british_birds © Gary Martin

© Terje Kolaas

slavík obecný

Luscinia megarhynchos

drozd zpěvný *Turdus philomelos* 🗣️

kos černý
Turdus merula

© Jiří Jech www.jirjech.cz

www.jynx-t.net

© Pasi Pirinen www.tarsusnet.com

Sýkořicovití

Timaliidae

sýkořice vousatá
Panurus biarmicus

© Jussi Vakkala www.tarsiger.com

© Jukka J. Nurmi www.tarsiger.com

Mlynaříkovití *Aegithalidae*

mlynařík dlouhoocasý
Aegithalos caudatus

Moudivláčkovití *Remizidae*

moudivláček lužní *Remiz pendulinus* 🗣️

mladý

© Juha Niemi www.tarsiger.com

dospělý

© Jussi Vakkala www.tarsiger.com

<http://www.dyksofi.cz/kbev/Student/dd2006/php?id=3>

Sýkorovití *Paridae*

sýkora koňadra *Parus major*

© Jiří Bohdal, www.naturfoto.cz

sýkora
modřinka
Cyanistes
(*Parus*)
caeruleus

© Pekka Komi www.tarsiger.com

© Lucia Turčoková

Brhlíkovití *Sittidae*

brhlík lesní *Sitta europaea*

Šoupálkovití *Certhiidae*

šoupálek dlouhoprstý
Certhia familiaris

Strnadovití *Emberizidae*

strnad obecný
Emberiza citrinella

www.jynx-t.net

Pěnkavovití *Fringillidae*

zvonek zelený
Carduelis chloris

dlask tlustozobý
Coccothraustes coccothraustes

dospělý ♂

Atraktivní
biologie

mladý

© Sampo Laukkanen www.tarsiger.com

© Jukka J. Nurmi www.tarsiger.com

© Christian Testanière http://photo.net/photodb/photo?photo_id=5543096

© Lukáš Konečný www.biolib.cz

pěnkava obecná
Fringilla coelebs

© Jiří Jech www.jirijech.cz

stehlík obecný
Carduelis carduelis

mladý

dospělý

zvonohlík zahradní
Serinus serinus

čížek lesní
Carduelis spinus

hýl obecný
Pyrrhula pyrrhula

© Jan Ševčík, www.naturfoto.cz

křivka obecná
Loxia curvirostra

© Pekka Komi www.tarsiger.com

© Jussi Vakkala www.tarsiger.com

Vrabcovití *Passeridae*

vrabec polní
Passer montanus

vrabec domácí
Passer domesticus

© Matti Rekilä www.tarsiger.com

mladý

© Jussi Vakkala www.tarsiger.com

Špačkovití

Sturnidae

špaček obecný

Sturnus vulgaris

dospělý

Žluvovití *Oriolidae*

žluva hajní
Oriolus oriolus

© Mika Bruun www.tarsiger.com

♀

© Sampo Laukkanen www.tarsiger.com

♂

<http://www.biol.uni.wroc.pl/obuw/archiwum/>

Krkavcovití *Corvidae*

straka obecná *Pica pica* 📢

sojka obecná
Garrulus glandarius 📢

© Jiří Jech www.jirijech.cz

© Petri Kuhno www.tarsiger.com

© Sampo Laukkanen www.tarsiger.com

kavka obecná
Corvus monedula

havran polní
Corvus frugilegus

krkavec velký
Corvus corax

© Mika Bruun www.tarsiger.com

<http://www.zenzero.com/>

vrána černá + šedá
Corvus corone + cornix

© Sampo Laukkanen www.tarsiger.com

© Kari Soilevaara www.tarsiger.com

Další zdroje informací

Literatura

Černý W. 1980: **Ptáci**. Artia, Praha.

Dungel J. & Hudec K. 2001: **Atlas ptáků České a Slovenské republiky**. Academia, Praha.

Svensson L. et al. 2004: **Ptáci Evropy, severní Afriky a blízkého východu**. Svojtka & Co., Praha.

Šťastný K., Bejček V., Hudec K. 2005: **Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice**. Aventium Praha.

Zvukové nahrávky – CD, MC

Radioservis – sada CD Hlas pro tento den

nahrávky ptačího zpěvu s komentářem

www.radioservis-as.cz/katalog/katalog.php?kat=19

BIOPHON

Ing. Pavel Pelz, CSC

Řada CD a MC se záznamy nejen ptačích hlasů.

<http://www.biophon.cz/>

Internetové zdroje

www.birdlife.cz Česká společnost ornitologická

Články, informace, atlas peří, seznamy druhů, cizojazyčné názvy ptáků, fotogalerie, ochrana a výzkum ptáků...

www.mos-cso.cz Moravský ornitologický spolek

Exkurze za ptáky, fotky, videogalerie...

www.nasiptaci.cz

Atlas, základní popis, český a anglický název, rozpoznávání zaměnitelných druhů, hnízda, rady...

www.ptacisvet.cz

Atlas ptáků (u některých druhů i zvukové nahrávky).

www.birdlife.org Mezinárodní ornitologická společnost

www.bsc-eoc.org/avibase/avibase.jsp

Světová databáze ptáků - názvy v mnoha jazycích včetně češtiny, rozšíření, taxonomie, zvukové nahrávky...

Internetové zdroje

Zvukové nahrávky

www.rozhlas.cz/hlas/portal Český rozhlas
ukázky hlasových nahrávek a informace o některých druzích ptáků

www.garden-birds.co.uk (anglické)

www.ivnvechtplassen.org/ivn_vogels (německé)

Fotografie

www.biolib.cz též informace o biologii a taxonomii nejen ptáků

www.naturfoto.cz

www.birdphoto.cz

www.jynx-t.net

též zákl. biolog. údaje, někdy i zvukové nahrávky

www.tarsiger.com

Finské stránky, lze přepnout do angličtiny. Rozsáhlá databáze fotografií, zvukové nahrávky.

Použité zdroje

Literatura:

Černý W. 1980: Ptáci. Artia, Praha.

Dungel J. & Hudec K. 2001: Atlas ptáků České a Slovenské republiky. Academia, Praha.

Gaisler J., Zima J. 2007: Zoologie obratlovců. Academia, Praha.

Obhlídal F. 1977: Ornitologická příručka. SZN, Praha.

Svensson L. et al. 2004: Ptáci Evropy, severní Afriky a blízkého východu. Svojtka & Co., Praha.

Šťastný K., Bejček V., Hudec K. 2005: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice. Aventium Praha.

Zvukové nahrávky:

Roché, J. C. 1999: All the bird songs of Britain and Europe. 4 CD.

Autoři fotografií jsou uvedeni u jednotlivých snímků.

Děkujeme za pozornost

Pěnkava obecná *Fringilla coelebs*, samec